

Nr. 291 *** NIEUWS VAN HER EN DER *** juli/augustus 2020

Uitgave van het Afrika-Europa Netwerk E-mail: cubr@knr.nl

Web: www.afrikaeuropanetwerk.nl

WHO: duizenden gezondheidswerkers in Afrika besmet met COVID-19

Volgens de Wereldgezondheidsorganisatie zijn in Afrika al meer dan tienduizend gezondheidswerkers besmet met COVID-19. In veel Afrikaanse landen blijven de besmettingscijfers gestaag stijgen.

Afrika telt volgens de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) al meer dan 750.000 besmettingen en meer dan 15.000 doden. Zuid-Afrika is een van de zwaarst getroffen landen. Maar ook andere landen naderen een kritiek punt voor hun gezondheidssystemen. “De groei die we zien in COVID-19-gevallen legt een steeds grotere druk op de gezondheidsdiensten over het hele continent”, zegt Matshidiso Moeti, regionaal directeur van de WHO voor Afrika. Uit voorlopige gegevens blijkt dat gezondheidswerkers in Afrika ten zuiden van de Sahara tussen de 5 en 10 procent van alle coronagevallen uitmaken. De beperkte toegang tot persoonlijke beschermingsmiddelen en zwakke preventie- en controlemaatregelen verhogen het risico op infectie bij de gezondheidswerkers. De wereldwijde vraag naar beschermende uitrusting heeft de tekorten in de hand gewerkt.

In veel Afrikaanse landen worden de maatregelen om infecties te voorkomen nog steeds niet volledig uitgevoerd, zegt de WHO. “Elke infectie onder gezondheidswerkers is er een te veel”, zegt Moeti. “Artsen, verpleegsters en andere gezondheidswerkers zijn onze moeders, broers en zussen. Ze helpen levens te redden die door COVID-19 worden bedreigd. We moeten ervoor zorgen dat ze over de apparatuur, vaardigheden en informatie beschikken die ze nodig hebben om zichzelf, hun patiënten en collega’s te beschermen.” (Bron: IPS, 24/7/2020)

Conflict rond Afrikaanse megadam is uitdaging voor internationale betrekkingen

De Grand Ethiopian Renaissance Dam (GERD) is klaar voor gebruik. Dit prestigieuze project is bedoeld om miljoenen mensen van energie te voorzien. Egypte vreest echter dat de dam de Nijlwatertoevoer naar Egypte substantieel zal verminderen.

Geruzie tussen Cairo en Addis Abeba over het Nijlwater begon tien jaar geleden, toen Ethiopië aankondigde een van de grootste dammen van Afrika en de wereld te willen bouwen. Het zou 1800 vierkante kilometer beslaan. De Ethiopische regering beschouwt opwekking van energie als essentieel voor de ontwikkeling van het land. De GERD zou het zelfs mogelijk kunnen maken om een energieknooppunt te worden en elektriciteit te exporteren naar buurlanden.

Aanvankelijk beriep Egypte zich in haar strijd tegen de dam op “historisch verworven rechten” die werden opgetekend in bilaterale akkoorden uit de koloniale periode. Egypte ontving daardoor steeds de meerderheid van het Nijlwater terwijl het landen stroomopwaarts werd verboden zijrivieren af te dammen voor eigen gebruik. Deze situatie is onhoudbaar

geworden in een klimaat waar Afrikaanse landen de controle over hun natuurlijke rijkdommen beginnen op te eisen.

De GERD is inmiddels een voldongen feit. Vorige maand legde Egypte de kwestie voor aan de VN-Veiligheidsraad, maar dat is volgens Ethiopië niet het juiste forum hiervoor. Het land vraagt Afrikaanse oplossingen voor Afrikaanse problemen. Op initiatief van de Afrikaanse Unie gaan gesprekken tussen de betrokken landen nu verder.

Het geschil rond de GERD tussen Egypte en Ethiopië illustreert de politieke en socio-economische gevolgen van klimaatverandering, dreigende waterschaarste en andere tekorten. Daarnaast schetst het een toekomst waarin Afrika de controle over haar rijkdommen opeist. Bovendien doet het continent dat met een zeker wantrouwen tegenover westerse en internationale instanties, terwijl het steun zoekt bij Chinese banken. Tegen een dergelijke globale context, waarin spanningen tussen soevereiniteit en samenwerking, onafhankelijkheid en onderlinge afhankelijkheid, nog meer uitgesproken zullen worden, lijken de bestaande internationale kaders niet opgewassen. (Bron: IPS 17/7/2020 en MO* 30/7/2020)

Ghanese vishandel dreigt in te storten door illegale saiko-visvangst

Illegale visvangst, bekend als saiko, bedreigt het levensonderhoud van miljoenen Ghanezen en het visbestand in Ghanese wateren. Ondanks aangekondigde actie van de Ghanese overheid gaat de illegale praktijk ongecontroleerd verder.

Illegale vishandel door grote industriële trawlers ondermijnt het inkomen van kleine Ghanese vissers. In totaal zijn zo'n 2,7 miljoen Ghanezen voor hun levensonderhoud afhankelijk van de lokale visvangst. Honderd ton vis levert bij artisanale visvangst 60 vissers een inkomen op, terwijl dat bij saiko maar voor 1,5 visser is.

De grotere industriële vissersboten vangen naast de vis die bedoeld is voor internationale handel ook de kleine vis die lokale vissers een inkomen oplevert. De ongewenste vis wordt na de vangst door de grote schepen op kleine kano's overgeheveld, die de vis op hun beurt verkoopt op de lokale markt. Dit type illegale visvangst staat bekend als saiko-visvangst en vindt voornamelijk plaats in de kuststad Elmina in het zuiden van Ghana.

In november 2019 kondigde de Ghanese overheid aan dat ze maatregelen zou nemen om saiko-handel te stoppen. Toch meren wekelijks nog steeds elf saiko-kano's aan in Elmina, die daar hun illegale vangst lossen. 'Dat ze hun lading op klaarlichte dag lossen in het bijzijn van anderen, bewijst dat ze niet bang zijn voor de gevolgen', zegt de Environmental Justice Foundation (EJF), een ngo die zich richt op milieu en mensenrechten. De ngo bracht in 2019 een rapport uit over saiko-visvangst en zorgde onlangs voor een update van dat rapport. In theorie staan er boetes op saiko-visvangst die variëren tussen 100.000 en 2 miljoen dollar, maar in de praktijk is het risico op een sanctie bijzonder laag. 'Dat wordt meestal buitengerechtelijk afgehandeld', zegt EJF.

De aanvoer van sardinella, de belangrijkste vangst voor kleinschalige vissers, daalde met 80 procent in vergelijking met 20 jaar geleden. Daarom beveelt de Voedsel- en Landbouworganisatie van de Verenigde Naties (FAO) aan de gedeelde jacht op sardinella tussen Ghana, Ivoorkust, Togo en Benin op te schorten. Alleen zo kan de vispopulatie zichzelf herstellen. Het is tijd voor leiderschap en actie', zegt EFJ. 'De wetten van Ghana zijn goed ontworpen en kunnen het probleem aanpakken, maar alleen als ze goed worden gehandhaafd. (Bron: MO*, 30/7/2020)